

ВПЛИВ КРИЗОВИХ ЯВИЩ НА РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

Середенко В.В., ст. викл.

Зайцева О.П., здобувач вищої освіти

Національний аерокосмічний університет
ім. М.Є. Жуковського «ХАІ», м. Харків, Україна

Готельно-ресторанний бізнес є важливим сегментом глобальної економіки і відіграє значущу роль у створенні робочих місць та задоволенні потреб споживачів. Головна відмінність готелів від інших видів нерухомості полягає в тому, що кожен готельний номер продається заново кожен день. Це дає готелям можливість бути більш гнучкими і оперативно реагувати на зміни в попиті і пропозиції.

У роботі було проаналізовано вплив глобальних викликів, таких як пандемія COVID-19 і військові дії на території України, на стан готельно-ресторанного бізнесу і подальші перспективи розвитку цього сегменту ринку.

Пандемія COVID-19 стала глобальною кризою, яка серйозно вплинула на готельно-ресторанний бізнес по всьому світу. Закриття готелів та ресторанів, обмеження робочого графіку та введення соціальної дистанції призвели до втрат для багатьох підприємств.

Після введення карантинних обмежень близько 35–40% готелів в Україні закрились, а інші продовжили працювати в дуже обмеженому режимі. Основною проблемою стала втрата прибутку, і ті готелі, які продовжують функціонувати, втратили від 60% до 90% свого доходу [2]. Суттєвого удару по індустрії гостинності завдало військове вторгнення російських окупантів на територію України. За місяць війни український готельно-ресторанний бізнес втратив більше, ніж за два роки пандемії. Чимало готельно-ресторанних підприємств опинилися в районах активних бойових дій і змушені були евакуюватися в більш безпечні регіони або припинити роботу. Однак навіть ті бізнеси, які відносно далеко від обстрілів, потерпають через проблеми з логістикою та нестачу сировини.

Підприємства готельно-ресторанного бізнесу в Україні стали центрами для розміщення переселенців з зон бойових дій та особливо небезпечних областей з моменту початку війни. Крім того, готелі надають приміщення для зберігання гуманітарної допомоги та інших заходів, спрямованих на підтримку громадян, які постраждали від конфлікту. Українські готелі запустили ініціативу під назвою «Відвідай Україну в майбутньому», яка має на меті підтримку місцевої

готельно-ресторанної індустрії, що активно залучена до забезпечення задніх ліній для військових дій і несе великі фінансові витрати з моменту початку конфлікту. Державне агентство розвитку туризму та Міністерство культури та інформаційної політики офіційно підтримали цю ініціативу, яку виступила Українська готельно-курортна асоціація (UHRA) від імені галузі гостинності. Завдяки цій ініціативі готельно-ресторанні підприємства, які, через вимушену перерву, не можуть функціонувати, отримують підтримку, особливо в районах активних бойових дій. Там, де готелі є важливими для тимчасового розміщення мешканців, приготування їжі, організації пунктів гуманітарної допомоги та побутового обслуговування. Це підтримка, яка включає витрати на оплату праці персоналу готелів, закупівлю їжі, забезпечення безпеки та інші видатки. Люди також долучилися до цієї ініціативи, забронювавши і сплачуючи за більше ніжєї проживання в готелях, які вони не планують використовувати, аби фінансово підтримати постраждалих від війни українців. За даними Airbnb, сума замовлень склала майже 2 мільйони доларів, і це охопило близько 61 тисячу ночей [1]. Кризові події є точками перелому в діяльності підприємств на різних етапах їх життєвого циклу. Складні ситуації вимагають пошуку і прийняття нестандартних рішень. Безперечно, часи карантину і війни принесли багато небезпек в наше життя. Обсяг завданої шкоди та довгострокові наслідки оцінити важко, адже бойові дії на території країни тривають.

Вплив кризових явищ, таких як війна в Україні та пандемія COVID-19, на готельно-ресторанний бізнес був надзвичайно відчутним і викликав значні виклики для цієї галузі. Ці дві кризи призвели до серйозних змін у функціонуванні та стратегіях підприємств готельно-ресторанного сектору, який адаптувався до нових умов. Вплив війни в Україні супроводжувався втратами і релокацією багатьох підприємств, зміною логістичних ланцюгів, зміною постачальників сировини. Однак ці виклики вимагають від суб'єктів цієї галузі гнучкості, творчості та глибокого аналізу, що може сприяти подальшому розвитку готельно-ресторанного бізнесу і змінити його стратегії в майбутньому.

Список використаних джерел

1. Hall, C. M., & Page, S. J. (2014). The geography of war and peace: From deathscapes to lifemaps. In *War, virtual war and society: The challenge to communities* (pp. 207-222). Routledge.
2. UNWTO. (2020). COVID-19 and the Tourism Sector. <https://www.unwto.org/tourism-covid-19>.